

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

باضمام متن قوانین

یکشنبه ۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۸

شماره مسلسل - ۸۷۳

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز يك شنبه ۹ اردیبهشت ماه ۱۳۱۸

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - بیانات آقای رئیس راجع به شراکت محمود افراعات در جشن فیروز عروسی و الاحضرت همایون ولایت عهد
- ۳ - طرح و تصویب قرارداد ایجاد روابط پستی مستقیم بین ایران و افغانستان
- ۴ - شور اول لایحه قرارداد تنگراهی بین ایران و افغانستان
- ۵ - شور اول لایحه قرارداد تقسیم آب هیرمند بین ایران و افغانستان
- ۶ - شور اول لایحه تأسیس صندوق پس انداز ملی
- ۷ - تصویب دو فقره مرخصی
- ۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ۱۰م جلسه

(مجلس يك ساعت و نیم پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس سه شنبه ۲۸ فروردین ماه را آقای مزید احمدی (مشی) قرائت نمودند

هجو وقت اخیر نداشته و سابقه ندارد این جشن همایونی که در ایران انجام گرفت در تمام ملل و دول دوست ایران اثرات آن مشهود و منظور بود (نمایندگان صحیح است) چنانکه حضوری نمایندگان محترم دول دوست ایران در این موقع بر این شرکت در این جشن همایونی دلیل واضح بر شرکت واقعی آنهاست . خواسته از متهمه که نبودم عرض کنم در کتاب و الاحضرت همایون که مسافرت شد در تمام ممالک عرض راه کرد خاند عراق سوریه شام بیروت در هر محلی بقدری اظهار بخش و شادمانی در افراد مردم مشهود بود که نظری

[۱ - تصویب صورت مجلس]
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شد
[۲ - بیانات آقای رئیس راجع به شرکت محمود افراعات در جشن فیروز عروسی و الاحضرت همایون ولایت عهد]
رئیس - با احسانات علاقه و شادمانی و ابتهاجی که در ملت ایران متهمه شده که باحضرت از این است محتاج به اظهار باشد چنانچه که بنده در این باب چیزی عرض بکنم فقط بطور اختصار خواسته بیان نمایم که علاوه بر این که در ایران واقعاً این شادمانی

عین مذاکرات مشروح هشتاد و هفتمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری

مصادف قنونی ۹ فروردین ۱۳۱۸
اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

غائبین غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده

- غائبین با اجازه - آقایان : شریعت - دبیر سه رابی
- غائبین بی اجازه - آقایان : موقر - ممد - زوار - زبیر غنی - جردی - حاج قزاق - نسیانی - مسعودی - مشیر - قراقرز
- دیر آمدگان با اجازه - آقایان : لاریجانی - و ایلی
- دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : تقاب - دکتر ادهم - نیک پور

برای آن تصور نمیشود و از طرفه این دولت محترم هم آنچه لازمه احترام و شرافت در شادمانی بود فروگذار نشد در مملکت مصر هم بر اثر ابتهاج و سرور و عشق و علاقه نسبت بوالا حضرت همایونی و این جشن فرخ طوری بود که همه میگویند در آن مملکت سابقه و نظیری نداشته است (نمایندگان - صحیح است) الحمدلله که سلامتی و عظمت این جشن فرین انجام شد و باستانی خجانی افتخار کنیم که با لاجنرت همایونی هم وظیفه خود را با کمال شهامت و نهایت آراستگی همه جا طوری انجام دادند و این مسافرت را طوری اداره فرمودند که واقعاً محبوب و منظور همه کس واقع شدند (نمایندگان - صحیح است) بعد از مراجعت بظهران در موقع این جشن فرخنده مجلس شورای ملی که خود يك نمونه واقعی از احساسات عامه است وقتی تبریکات خود را عرض رسانید و لاجنرت همایونی با کمال ملاحظت نسبت به آقایان نمایندگان قدردانی فرمودند علاوه مقرر فرمودند که آقایان نمایندگان رضایت و خشنودی خاطر بمرکشان را از احساسات و شادمانی و علاقه و شرافت عموم ملت ایران در این جشن فیروزه عموم ملت ابلاغ نمایند این است که از زبان آقایان نمایندگان این امر میفرمودند: ملت نجیب ایران عموماً که فرو گذاشتند در وظیفه خود نگرند بلاغ میکنم و در از طرف عموم و از طرف نمایندگان تبریکات خود را برای این موقع مقدسی اظهار کرده همگی میدواییم که بقا و سلامت و نجات عالیله ذات همایون شاهنشاهی همیشه اسباب افتخار این کشور بوده و این رضات همایون هم مایه سعادت دو خاندان جلیل و باعث خیر و برکت اسلام باشد . (نمایندگان - انشاءالله)

۴ - طرح و تصویب قرارداد ایجاد روابط پستی مستقیم بین ایران و افغانستان

رئیس - با کمال خوشوقتی عرض میکنم که آقایان نمایندگان چهار دولت امضا کنندگان پکت Pacte سعدآباد را مراقبت و اقدامات و اهتمام وزیر امور خارجه در انجام و تمام این کار اقدامات خودشان را بعمل

که بزودی شروع بمذاکره میکنم و بشارت انجام آنرا هم بزودی به آقایان محترم عرضه خواهم داشت (انشاءالله) چقدر خوشوقتم همگی که با تصادف با این عید فرخنده عروسی و لاجنرت همایون و لایتمند با والا حضرت فوزیه از موقع استفاده کرده مجلسات پیمان سعدآباد را که تا بود در هذالسنه در کتب معتقد شود در طهران معتقد ساختم و در این دو جلسه که در روز و برروز بود میتوانم به آقایان بشارت بدهم که با روح مودت و محبت و یگانگی و با موافقت کامل جلسات ما خانم پذیرفت و جلسه آینده ما مجدداً در کابل در سال آینده انشاءالله انعقاد خواهد یافت (نمایندگان - انشاءالله)

اثرات پیمان سعدآباد را هیچ محتاج نیستم برای آقایان تشریح کنم ، از روزی که این پیمان بین چهار کشور با امضاء رسیده است روز بروز بر مراتب دوستی و مودت و یگانگی و موافقت افزوده شده است بطوریکه در سایه حسن نیت فائدين معظم این چهار دولت امضا کننده تمام معضلات بین چهار دولت بطوریکه ملاحظه میفرمائید بخوبی و خوشی و نهایت سلامت و مصالح هر چهار دولت انجام پذیرفته و خانمه پخته است ، بطوریکه می بینیم با حسن تصادف در انعقاد این جلسه و طرح قرار دادها جناب آقای وزیر امور خارجه و نمایندگان محترم افغانستان را رو برو مشاهده کردم و حقیقه از این حسن تصادف خیلی اظهار شگفت میکنم و بنسب دارم آقایان محترم هم با من هم عقیده هستند (صحیح است) و میتوانم بگویم که فضای مجلس ما خود همیشه دل میبرد علی الخصوص که پراپه ای بر او بنشد (صحیح است - احسن)

رئیس - آقای اورنگ

اورنگ - بعضی مقدمات هست در عالم که از شدن و توضیح پنهان است من باب مثل عرض میکنم این که ملاحظه میفرمائید مردم دنبال خدا بچرخند از شدن

و توضیح پنهان است چون تنیدی هم در مقابل آن نیست که انسان معرفی کند و او این است که میگویند حق گوید و حق آنکه حق را هر باطنی و باطنی است و کجاست است که حق در آنچه وجود ندارد این است که مرده از تعدد و تنوع از آن بی بینند - لایوت قدرتی مطلب را تزلزل بدهیم بپذیریم و این یکی از مسائلی که در این عالم وصف ندارد و قابل وصف هم نیست و هر قدر هم انسان وصفش را بکند حقیقت آنرا نتوانست است تشریح بکند این بهار است که از آن همه آردی بهشت است بهر بیستی همین فصلی که ملاحظه میفرمائید بهر یعنی فصلی که زمین مستعد میشود برای خاطر بیرون آوردن انواع و اقسام گیاهها و نباتات ، ما می خواهیم این بهار را وصف کنیم چیزی است محسوس مدی ملاحظه میفرمائید کسانی که وصف بهار را کرده اند هیچکدام وصف بهار نکرده اند فقط چندتا شعر سروده اند شعرا و کتبی نوشته اند حاصل این توضیحات چه بود شش قله و شانزده قله یا بیست و چهار قله از پس کلهها وصف کرده اند که بلی جمل خود آردی گیر و گلستان بیخورد شد ولی سیصد میلیارد چیز های دیگر بهر را که میدانید وصف نکرده اند یعنی بیرون وصف نیست زیرا عظمت جمال و کمانی بمقداری است که انسان نمیتواند وصفش را بکند این است که مجبور میشود انسان بت اجسالی را ذکر کند تا در آن نفس نتواند متذکر بشود بوضیعت بهر به این است که آدمی و صاف نتوانست و وصفش را بکند اینطور نیست و یکی از امور مهمه در این عالم که غیر قابل وصف است آن محبت است ، و داد است محبت و وفاداری این کلمات مختصری که ما بیکدیگر میگوئیم باید بقیه معانی را در ذهن خودمان يك چیزی در نظر بگیریم والا تصادف نمیتواند وصف محبت و وفاداری بکند . در بیستی قابل وصف نیست در تاریخ بشر که ملاحظه میفرمائید (چون قبلا و سجل احوال بشر این تاریخ است) این تاریخی

که در دست ما است که هفت هشت هزار سال پیش هم چو مدنی است ملاحظه فرمائید از اول دنیا ۱۳ بیان این تاریخ برای این است که این بشر با هم اتحاد و بوداد پیدا کنند از طایفه پیدا کنند تمام تاریخ بشر برای این است و اگر آنرا پیدا کردیم مناقش آقدر زیاد است که می آرزو مقدمه این که اگر فلان کوه را برویم سوراخ کنیم بعضی در این مقدمه این قدر غلو کرده اند که گفته اند اگر برای رسیدن باین مطلب نصف دنیا را هم بکشیم بعد آن نصف دیگر بمسازند و با هم ارتباط و دوستی داشته باشند باز می آرزو یعنی آقدر نتیجه عالی است که این مقدمات در مقابل آن نتیجه چیز مختصری است حالا بدین مبلغ مسا مبالغه نمیکنم میگویم یک نتیجه را که مردم دنیا برای آنکه بآن نتیجه برسند خونریزی ها را مباح میکنند اگر بعوض خون ریزی گل پاشند نظر پاشند بر سر خلق الله و نتیجه دوستی گرفته شود این چقدر عالی است تمام آقایان تاریخ میدانند و تاریخ معروف نظر نان هست و علاوه مؤرخید و میتوانی تاریخ بنویسید در باب این آدم یونانی معروف که میگویند آنکه آمد و سیزده سال دنیا را خراب کرد و چه کرد اما فلان ملت را با فلان ملت از تباط داد چون این کار را کرد عیبی نداشته است خوب اگر یک نتیجه در عالم بدست یک ملتی بیاید و به جیب او فرو برود با مقدمه که با یکدیگر صلح داشته باشند و سازش خوش بگویند و خوش بخندند بنشینند و بر خیزند و با یکدیگر نان و نمک بخورند و دست اتحاد بدهند و یک همچو نتیجه برای ملتشان تدارک کرده باشند این چقدر عالی و اعلی است من اولاً که اینجا ایستاده ام حضور شماها اطمینان دارم که یک شما آقایان که من را ملاحظه میفرمائید همین نیست مرا دارید قسم میخورم و آن این است که ما اولاً نمیتوانیم وصف کنیم مقدار عنایات این پادشاه را نسبت بخود مسان و نسبت به مملکتان هر چه بگوئیم باختصار است و اجمال است کدامش را بگوئیم ۲ من میخواهم بگویم چه چیزش را بگویم پس بطور اجمال میخواهم عرض کنم که موجودیت ما تشکر

از این پادشاه است (صحیح است) همین که ما وجود و آبرو داریم تشکر از وجود این پادشاه است (صحیح است) موجودیت و حیثیت کشور و همین تشکر از وجود این پادشاه است (صحیح است) اگر به همین اجمال میگذریم بجهة این است که از عهده تفصیلش بر نمی آیم مطلب دوم از کارهایی که با هدایت رأی صائب این پادشاه (از کدام کار بگویم هر کدام کار را که دست بر نیت از وصف عاجزیم) انجام شده است همین واقعه و پیمان سعدا باد بوده مرایای این پیمان برای ما و دولت دوست ما که از چهار جانب باهم هم سرحد هستیم چه مقدار بوده و هست و در آتیه چه آسایش نصیب ما و آن آقایان خواهد شد از عهده وصف هیچیک از آنها بر نمی آیم بجهة اینکه این موضوع یک بحث طولانی است که در یک مجال و آفری بایستی درش بحث شود بالنتیجه پیمان سعد آباد در سال گذشته در کاخ سعد آباد گذاشته شد و بر روی یک اتحاد کامل و ارکان شایسته از چهار دولت با شرف همانطور که اطاق روی چهار پایه باید باشد که سقفش باقی بماند و محکم باشد این پیمان هم روی چهار رکن محکم بسته شده است علاوه بر اینکه این چهار رکن خودش محکم است محکمتر این است که هر یک از این ارکان روی دوستی است یک همچو پیمانی بسته شده است و تجدید این پیمان هم بر حسب مقرر بایستی امسال در کابل انجام شود همان دوازده یک خوشبختی دیگر برای ما فراهم آورد روز کارشادی مبدأ شد بیک بهار شادی شون شادی پیدا شد در توی شون ها شادی هم یک شتونی دارد برای ما یک شتونی پیدا شد که مردم مملکت ما غرق شدند در شادی کشور ما مملو شد از شادی و مردم کشور ما غرق شدند در بحر شادی از ظرف دول همسایگان ما ، دوستان ما ، متحدین ما ، مردمانی که با ما و داد و اتحاد داشتند برای شرکت در جشن و شادی چون یکی از اصول دوستی این است که من با شما دوستم یعنی بشادی شما مشغول و شادم و خدای نا کرده اگر حزنی برای شما پیدا شد بحزن شما عزروم این اگر واقعاً بین دو نفر پیدا شد حقیقت دوستی

است این دوستی دال و او و سین و تاه و یاه این معانی را دارد اول معنایش این است که من در شادی شما شادم و خرم و خدای نکرده اگر برای شما حزنی روی دهد در آن حزن مهموم و مهموم روی این اصل دوستی این دول چهار گانه همسایگان ما بودند و دوستان ما بودند و متحدین ما بودند برای شرکت در این جشن و در روز و شادی ما آمدند و آن مقرری که بنا بود در پایتخت افغانستان کابل برویم توی همین نشاط و شور و شادمانی بر پا شد چون شادی بخندند دو چندان بود میگویند حرف شادمانی خنده میآورد اما اگر شادی خندید آنوقت چه میشود دو فایده دارد در این جشن و سرور و شادمانی آن متحدین ما جمع شدند و جلسه فراهم کردند تمام امور معوقه بین ما و کشور پادشاهی افغانستان دوست و همسایه و متحد ما بطور خانمگی پیدا کرد و من مضمناً به آقای وزیر امور خارجه عرض میکنم که ما با یک قلبی مملو از شادی و مسرت با بصیرت لایق و دقت شایان بمبارکی آلا این مواد را میگذرانیم نه اینچنین ساده میگذرانیم من و همه نمایندگان بشادی و مبارکی میگذرانیم (صحیح است - احسن است)

رئیس - گزارش کمیسیون قرائت میشود:

کمیسیون امور خارجه و پست و تلگراف لایحه شماره ۳۹۹۳۴ دولت راجع با ایجاد روابط دوستی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان را برای شور دوم مطرح نموده چون در موقع شور اول اعتراضی نرسیده بود لذا کمیسیون گزارش اولیه خود را که مبنی بر موافقت با ماده واحد پیشنهادی دولت بود عیناً تأیید نمود اینک گزارش آن برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میشود.

ماده واحد - مجلس شورای ملی موافقت نامه راجع با ایجاد روابط دوستی مستقیم بین کشور شاهنشاهی ایران و کشور پادشاهی افغانستان را که مشتمل بر نوزده ماده و در تاریخ ۲۹ تیر ماه ۱۳۱۷ در کابل بامضاء رسیده است تصویب مینماید

رئیس - در مواد ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۱۲ ۱۳

لایحه اعتراضی نرسیده است رأی گرفته میشود به ماده واحد آقایانیکه موافقت دارند قیام فرمایند (عموم نمایندگان قیام نمودند) باتفاق آراء تصویب شد.

۴- شور اول قرارداد تلگرافی بین ایران و افغانستان

رئیس - شور اول قرارداد تلگرافی با سیم و بی سیم بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان مطرح است گزارش کمیسیونهای خارجه و پست و تلگراف خوانده میشود:

کمیسیونهای امور خارجه و پست و تلگراف لایحه شماره ۵۹۸۳۵ دولت راجع بقرارداد تلگرافی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان را بحضور آقایان معاونین وزارت امور خارجه و وزارت پست و تلگراف تحت شور قرار داده پس از توضیحات مفصلی که در اخباری مواد قرارداد نامبرده داده شد با عین ماده واحد پیشنهادی دولت موافقت حاصل شده اینک گزارش آن برای شور اول تقدیم میشود.

ماده واحد - مجلس شورای ملی قرارداد تلگرافی با سیم و بی سیم مابین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان را که مشتمل بر چهار ماده و در تاریخ ۲۷ دیماه ۱۳۱۷ در کابل بامضاء رسیده است تصویب مینماید.

رئیس - در کلیات اعتراضی نیست رأی گرفته میشود بورد در شور مواد موافقین قیام فرمایند (همه نمایندگان برخاستند) تصویب شد در مواد ۱- ۲- ۳- ۴- ۵- ۶- ۷- ۸- ۹- ۱۰- ۱۱- ۱۲- ۱۳- ۱۴ این لایحه اعتراضی نرسیده است رأی گرفته میشود بورد شور دوم موافقین قیام فرمایند (عموم قیام نمودند) باتفاق آراء تصویب شد

۵- شور اول قرارداد تقسیم آب هیرمند بین ایران و افغانستان

رئیس - شور اول قرارداد تقسیم آب هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان مطرح است گزارش کمیسیون خارجه قرائت میشود.

کمیسیون امور خارجه لایحه شماره ۵۹۸۳۰ دولت راجع بقرارداد تقسیم آب هیرمند بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان را بحضور آقای معاون وزارت امور

خارجه تحت شور و مدافعه قرار داده پس از توضیحات کاملی که در اطراف قرار داد نامبرده داده شد باین ماده واحده پیشنهادی دولت موافقت حاصل شده اینک گزارش آن برای شور اول تقدیم میشود

ماده واحده - مجلس شورای ملی قرار داد تقسیم آب رود هر مند بین دولت دولت شاهنشاهی ایران و دولت پادشاهی افغانستان را که مشتمل بر شانزده ماده و یک اعلامیه است و در تاریخ ششم بهمن ماه ۱۳۱۷ در کابل با مضا رسیده است تصویب مینماید

رئیس - در کلیات اعتراضی نیست رأی گرفته میشود بمرور شور مواد موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد در مواد ۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - ۱۶ و همچنین نسبت به اعلامیه اعتراضی نرسیده است موافقین با ورود شور ثانی این لایحه قیام فرمایند (عموم نمایندگان برخاستند) باتفاق آراء تصویب شد

۶ - شور اول لایحه مربوط به صندوق پس انداز ملی | رئیس - گزارش کمیسیون قوانین دارائی راجع به صندوق پس انداز ملی شور اول مطرح است . گزارش کمیسیون خوانده میشود :

کمیسیون قوانین دارائی لایحه شماره ۱۸۲۱ دولت راجع بایجاد صندوق پس انداز ملی را با حضور آقای وزیر دارائی تحت شور فرار داده و با توضیحاتی که در اطراف مواد آن داده شد عین با مواد پیشنهادی دولت موافقت حاصل شده اینک گزارش آن برای شور اول تقدیم میشود

قانون ایجاد صندوق پس انداز ملی ماده ۱ - برای رایج کردن پس انداز و تشویق پس انداز کنندگان صندوقی بنام «صندوق پس انداز ملی» تأسیس میشود : ماده ۲ - صندوق پس انداز ملی توسط بانک ملی ایران اداره میشود و بانک نامبرده ضامن عملیات آنست ولی هر گاه دامنه عملیات صندوق باندازه ای وسعت یابد که تبدیل آن بیک بنگاه مستقل مقتضی شود پس از تصویب هیئت دولت

اقدام به تفکیک آن خواهد شد . ماده ۳ - صندوق پس انداز ملی طبق آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید و جوه پس انداز را بنکار میاندازد .

ماده ۴ - صندوق پس انداز ملی همه ساله گزارش سالانه و تراز نامه خود را تهیه کرده پس از بررسی هیئت نظار و تصویب شورای عالی بانک ملی ایران با اطلاع عموم میرساند . ماده ۵ - در نقاطی که صندوق پس انداز شعبه ندارد شعب و نمایندگیهای بانک ملی ایران و در نقاطی که بانک ملی شعبه یا نمایندگی ندارد دفاترهای پست و وظائف صندوق پس انداز را انجام خواهند داد .

ماده ۶ - به پس انداز های کمتر از ۵۰۰۰ ریال چهار صد و بمبالغ بیش از ۵۰۰۰ ریال تا ۲۰۰۰۰ ریال سه صد در سال سود داده خواهد شد و بمازاد ۲۰۰۰۰ ریال سود تعلق نمیگیرد .

رئیس - شور در کلیات اول است (مخالفی نیست) رأی گرفته میشود بمرور در شور مواد موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد . ماده اول قرأت میشود : ماده ۱ - برای رایج کردن پس انداز و تشویق پس انداز کنندگان صندوقی بنام «صندوق پس انداز ملی» تأسیس میشود رئیس - ماده دوم

ماده ۲ - صندوق پس انداز ملی توسط بانک ملی ایران اداره میشود و بانک نام برده ضامن عملیات آنست ولی هر گاه دامنه عملیات صندوق باندازه ای وسعت یابد که تبدیل آن بیک بنگاه مستقل مقتضی شود پس از تصویب هیئت دولت اقدام به تفکیک آن خواهد شد .

رئیس - ماده سوم ماده ۳ - صندوق پس انداز ملی طبق آئین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید و جوه پس انداز را بنکار میاندازد .

رئیس - ماده چهارم ماده ۴ - صندوق پس انداز ملی همه ساله گزارش سالانه

و تراز نامه خود را تهیه کرده پس از بررسی هیئت نظار و تصویب شورای عالی بانک ملی ایران با اطلاع عموم میرساند . رئیس - ماده پنجم

ماده ۵ - در نقاطی که صندوق پس انداز شعبه ندارد شعب و نمایندگیهای بانک ملی ایران و در نقاطی که بانک ملی شعبه یا نمایندگی ندارد دفاترهای پست و وظائف صندوق پس انداز را انجام خواهند داد .

رئیس - ماده ششم ماده ۶ - به پس انداز های کمتر از ۵۰۰۰ ریال چهار صد و بمبالغ بیش از ۵۰۰۰ ریال تا ۲۰۰۰۰ ریال سه صد در سال سود داده خواهد شد و بمازاد ۲۰۰۰۰ ریال سود تعلق نمیگیرد .

رئیس - آقای دکتر طاهری . دکتر طاهری - البته این لایحه یکی از لوازم مفیدی است که آقای وزیر دارائی بتصویب میرسانند مثل سایر کارها شان و کاملاً برای صرفه جوئی و راه نمائی ملت است ولی چیزی که بنده میخواستم بپرسم این است که تا پنجهزار ریال صد چهار داده میشود و بمانقی بیش از پنجهزار ریال تا بیست هزار ریال صد سه است یعنی تا پنجهزار ریال صد چهار و نسبت به مازادش صد سه داده شود اگر موافق هستند در شور دوم اصلاح شود .

وزیر دارائی - این را در شور دوم در کمیسیون توضیح خدمتشان عرض خواهم کرد که بجهت این تصور شده و اگر هم لازم شد در آنجا اصلاح میشود . رئیس - آقای طباطبائی .

طباطبائی - عرض مختصر بنده راجع بقسمت آخر ماده است که نوشته و بمازاد بیست هزار ریال سود تعلق نمیگیرد چون این يك کار مفیدی است از نظر تشویق مردم که با يك وضعیات مناسب مردم پس انداز کنند بنظر بنده بهتر این بود که طوری در نظر بگیرند که يك حد قلیل هم اگر بشود برای مازاد از بیست هزار ریال سود بدهند برای اینکه

عامه مردم تشویق شوند که پس انداز کنند .

وزیر دارائی - درین باب در کمیسیون هم بعضی از آقایان توضیحاتی خواستند و بنده هم توضیح عرض کردم و قانع شدند . منظور از این صرفه جوئی برای کسانی است که دارائی يك پول کمی هستند و البته کسانی که پول زیاد دارند به تجارت می اندازند و در بانکها میگذارند این است که کمتر از آنرا در نظر گرفته ایم سود بدیم و مازاد را سود بدیم که اگر زیاد پول داشته باشند بروند در بانکها بگذارند و اگر بنا شود بمازاد ربح بدیم نتیجه این میشود که هر کس پولی در بانک دارد میآورد در صندوق پس انداز برای اینکه ربح بیشتری بگیرند و این مؤسسه آنوقت کار بانک ها را خواهد کرد که هر چه سرمایه اشخاص در آنجا هست بر داشته میشود و آنجا گذاشته میشود این است که از بیست هزار ریال بالا را کم کنیم بروند در بانکها بگذارند و از آنجا است که بین بانکها و صندوق پس انداز تولید خواهد شد و تسایر ضرر بانکها است .

رئیس - رأی گرفته میشود بمرور شور دوم این لایحه آقایانی که موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

۷ - تصویب دو فقره مرخصی | رئیس - از کمیسیون عرض مرخصی آقایان رسیده است با اطلاع آقایان میرسد .

(خیر مرخصی آقای مختار مشیردوانی بشرح زیر خوانده شد)

آقای مختار مشیردوانی درخواست بیست روز مرخصی از ۱۴ فروردین ۱۳۱۸ نموده اند و مورد موافقت کمیسیون واقع شده اینک گزارش آن عرض میرسد .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای مختار مشیردوانی قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد - گزارش دیگر کمیسیون .

(خیر مرخصی آقای ثقة الاسلامی بشرح اتی قرأت شد) آقای ثقة الاسلامی برای لزوم مسافرت بار و یاد درخواست

سه ماه مرخصی از تاریخ حرکت نموده اند و کمیسیون عرض
با در خواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن
عرض میگرد.

رئیس - آقایانی که با مرخصی آقای ثقة الاسلام موافقت
دارند قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد .

[۸ - موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - اگر تصویب میفرمایید جلسه را ختم کنیم
جلسه آینده روز سه شنبه ۱۸ اردی بهشت ماه سه ساعت
قبل از ظهر دستور لوائح موجوده
(مجلس نهم ساعت قبل از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

تصویب موافقت نامه راجع به ایجاد روابط پستی مستقیم بین کشور شاهنشاهی ایران و کشور پادشاهی افغانستان
عاده واحده - مجلس شورای ملی موافقت نامه راجع به ایجاد روابط پستی مستقیم بین کشور شاهنشاهی ایران
و کشور پادشاهی افغانستان را که مشتمل بر نوزده ماده و در تاریخ ۲۹ تیر ماه ۱۳۱۷ در کابل با امضاء رسیده است
تصویب میسازد .

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن موافقت نامه پیوست است در جلسه نهم اردی بهشت ماه یکم اردی بهشت
هیجده بتصویب مجلس شورای ملی رسید .
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

موافقت نامه

دولت شاهنشاهی ایران از یکطرف و دولت پادشاهی افغانستان از طرف دیگر نظر باینکه مابین روابط پستی
مستقیم بین دو کشور منظماً دائر و مستقر گردد و نظر باینکه هر دو کشور ایران و افغانستان داخل در اتحاد پستی
عمومی میباشد لازم دیدند برای مبادله کیسه های سر بهمر (خریطه) در حدود مقررات قرار داد پستی بین المللی
و پروتکل و نظامنامه اجرا منضم بان و با رعایت قوانین و مقررات داخلی دو کشور ترتیبات مقتضی بدهند و برای این
مقصود نمایندگان مختار خود را بشرح ذیل معین نمودند .

از طرف دولت شاهنشاهی ایران :

جناب آقای بهمن سقیر کبیر شاهنشاهی در کابل از طرف دولت پادشاهی افغانستان : جناب آقای رحیم الله خان
وزیر پست و تلگراف نمایندگان مزبور پس از مبادله اختیار نامهای خود که واجد شرایط صحت و اعتبار بود در موارد
ذیل موافقت حاصل نمودند .

ماده اول

بین ایران و افغانستان مبادله مستقیم و منظم کیسه های (خریطه) سر بهمر که مبدأ آنها یکی از دو کشور باشد
و همچنین مبادله کیسه های (خریطه) پستی سر بهمر که مبدأ یا مقصد آنها کشور های خارجه باشد و ایران و افغانستان
وسيله ارتباط بین کشور های مزبور واقع شوند برقرار میگردد .

ماده دوم

مبادله کیسه های سر بهمر (خریطه) باید توسط نزدیکترین دفاتر مر جدهای دو کشور ایران و افغانستان بعمل آید .

ماده سوم

کیسه های (خریطه) سر بهمر معینه در ماده يك فوق عجالاً توسط دفاتر مبادله ذیل انجام می باید :
اولاً - در ایران دفتر پست و تلگراف طبیات و در افغانستان دفتر پست و تلگراف اسلام قلعه
ثانیاً - در ایران دفتر پست و تلگراف زابل و در افغانستان دفتر پست و تلگراف نادعلی

ماده چهارم

ایشانیکه بین دفاتر پستی معینه در ماده سوم خوف کیسه های (خریطه) سر بهمر باید مبادله شوند عبارتست از
پاکتها و کارتهای پستی و جرابند و مطبوعات و اوراق کار و مستوره جات مال التجاره اعم از اینکه این مرسولات سفارشی
یا غیر سفارشی باشند و کلیه این اشیاء در اصطلاح پستی مرسولات نامیده میشوند .

ماده پنجم

ادارات پست طرفین متعاهدین صورت دفاتری را که برای آنها ممکن است کیسه (خریظه) سر به مهر ارسال نمود تهیه و بیکدیگر ابلاغ خواهند کرد.

ماده ششم

ادارات پست طرفین متعاهدین مسئولیت مخاطراتی را که ممکن است بواسطه مواقع اضطراری (فارس ماژور) حادث گردد بعهده نمیگیرند.

ماده هفتم

مراسلات مربوطه بامور پستی که بین ادارات مرکزی پادفان پستی دو کشور مبادله میشود از تسادیه نرخهای پستی معاف خواهند بود و روی اینگونه مراسلات مهر سرویس زده میشود.

ماده هشتم

حمل و نقل کیسه های سر به مهر (خریظه) پستی بین نقاط نامبرده در ماده سوم این موافقت نامه بطریق ذیل صورت میگیرد.

از طیبات الی اسلام قلعه و از زابل الی نادعلی با وسائل و مصارف دولت شاهنشاهی ایران و از اسلام قلعه الی طیبات و از نادعلی الی زابل با وسائل و مصارف دولت پادشاهی افغانستان.

تبصره - در هر نوبت حاملین پست یکطرف پس از تسلیم کیسه های سر به مهر (خریظه) پستی خود کیسه های سر به مهر (خریظه) پستی طرف دیگر را تحویل گرفته مراجعت مینمایند و این عمل بر طبق ماده (۹) این موافقت نامه بنوبت انجام میگردد.

ماده نهم

فعلات در هر خطی هفته دو پست از طرفین ارسال میگردد و در آئیه چنانچه در نتیجه توسعه روابط مقتضی شد با موافقت طرفین بعده پستها در هر دو خط یاد یکی از آنها افزوده خواهد گردید.

ماده دهم

ادارات پست طرفین متعاهدین متقبل میشوند کیسه های سر به مهر (خریظه) پستی و مراسلات مکشوفه را که بین آنها مبادله میشود و یا از طرف کشور ثالثی بطور ترانزیت برای ارسال بینکی از طرفین متعاهدین فرستاده میشود با سرعت وسائل ارسال دارند.

ماده یازدهم

کلیه مخارج حمل و نقل کیسه های (خریظه) سر به مهر و مراسلاتیکه بطور ترانزیت از کشور های متعاهدین عبور مینماید باید بر طبق مقررات قرار داد پستی بین المللی و پروتکل نهائی و نظامنامه اجراء منضم بان تأدییه شود عملیات احصائیه راجع بمخارج ترانزیت و تسویه مخارج مذکوره نیز بر طبق قرار داد مزبور و منضمات آن انجام خواهد شد.

ماده دوازدهم

ادارات طرفین متعاهدین متقبل میگردند کیسه های پستی (خریظه) مذکور را پس از وصول بدفاتر مقصد خالی و فوراً مطابق مقررات قرار داد بین المللی و منضمات آن بدفاتر مبدأ اعاده دهند.

ماده سیزدهم

ادارات طرفین متعاهدین حق ارسال اشیائی را که ورود آنها بموجب مقررات قرار داد پستی عمومی بین المللی و پروتکل نهائی و نظامنامه اجراء منضم بان و قوانین و مقررات داخلی دو کشور ممنوع است ندارند.

ماده چهاردهم

ادارات پست طرفین متعاهدین در هر موقع میتوانند در صورتیکه مقتضی بدانند راجع سایر سرویس های معینه در قرار داد پستی عمومی بین المللی که موضوع مقابله نامه های جداگانه میباشد موافقت حاصل کرده مستقیماً قرار داد مخصوصی منعقد نمایند.

ماده یازدهم

کلیه مکاتباتیکه بین ادارات پستی طرفین متعاهدین میشود بزبان فارسی خواهد بود.

ماده شانزدهم

ادارات پستی طرفین متعاهدین صورت دفاتری را که میتوانند مستقیماً بین خود مکاتبه نمایند تهیه و بیکدیگر کتباً ابلاغ خواهند نمود.

ماده هفدهم

این موافقت نامه سه ماه پس از مبادله اسناد تصویب آن بموقع اجرا گذاشته میشود و مدت اعتبار آن سه سال است چنانچه سه ماه قبل از انقضای مدت مزبور هیچیک از طرفین متعاهدین قصد خود را در باب قسح آن بظرف دیگری اعلام نکند تا مدت سه سال دیگر بقوت خود باقی خواهد بود و بعد هیئتطور سه سال سه سال تجدید میشود علاوه هر یک از طرفین متعاهدین میتوانند سه ماه قبل از انقضای هر دوره سه ساله با موافقت بیکدیگر تجدید نظر در یک یا چند ماده این موافقت نامه نمایند.

ماده هیجدهم

این موافقت نامه بتصویب خواهد رسید و مبادله اسناد تصویب آن هر چه زودتر در کابل بعمل خواهد آمد.

ماده نوزدهم

این موافقت نامه در دو نسخه بزبان فارسی تحریر شد و هر دو نسخه آن معتبر است نظر بمراتب فوق نمایندگان مختار طرفین این موافقت نامه را امضاء و به مهر خود مهور نمودند.

کابل بتاريخ ۲۹ تیر ماه یکهزار و سیصد و هفده شمسی

موافقت نامه راجع به ایجاد روابط پستی مستقیم بین کشور شاهنشاهی ایران و کشور پادشاهی افغانستان بشرح بالا در جلسه ۹ اردی بهشت ۱۳۱۸ تصویب شد
رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری